

JANKO SICHERL OSEMDESETLETNIK

Mnogi planinci ga poznajo kot enega naših najbolj marljivih smučarskih učiteljev, znan je med našimi prosvetnimi delavci kot vsestransko sposoben učitelj, ki je svoje poklicno delo skozi pol stoletja iz učilnic širil, rekel bi, na vsa tirišča, ki kakorkoli oblikujejo otroke, mladino in odrasle. Bil je res rojen za to, saj ga je narava obdarila z mnogimi talenti in sposobnostmi, povrh pa še s pridnostjo in vztrajnostjo, z neuničljivo požrtvovalnostjo in dobrohotnostjo.

Rodil se je 16. jan. 1900 v Trzinu v številni družini očetu postajenačelniku. Maturiral je l. 1918 na realki v Ljubljani, dopolnil pedagoško izobrazbo na učiteljskišči, kasneje — ob delu — pa opravil vrsto seminarjev in tečajev za pouk na strokovnih in poklicnih šolah.

Zaposlil se je najprej na železnici, bil prometnik v Kamniku, Ljubljani, Medvodah, Dravljah, Kranju, Podnartu, v Grosupljem in nazadnje uradnik v Zagrebu na železniški direkciji. Ker ga je veselilo šolsko delo, je po dopolnilnem študiju učil na osnovnih šolah, celih 42 let pa je poučeval kot

predmetni učitelj na srednjih in strokovnih šolah. Prvo službeno mesto je bilo kot nalašč zanj — Koprivnik v Bohinju, sledili so sami lepi kraji: Škofja Loka, Žiri, Račeva pri Žireh, Predoslje, Kranj pa spet Škofja Loka, na kar se je po enem letu vrnil spet v Kranj in tu učil na osnovni in ekonomski šoli, veliko pa tudi na kranjskih poklicnih šolah. Bil je velik praktik, pedagoško teorijo pa je imel, rekel bi, prirojeno. In znal se je držati stare modrosti, da najbolj prav uči, kdor zna koristno učenje razsvetljevati s prijetnostjo, ki ji daje svojo svetlobo učna snov in učiteljeva osebnost. Vedrino, prijetnost, optimizem in dobro voljo pa je Janko ohranil vse doslej.

Res je tudi, da ga je vse življenje vedrila naša pesem. 60 let je prepeval — povsod, kjer je bil, v 19 zborih, na stotinah koncertov, v radijskih oddajah, 20 let v učiteljskem pevskem zboru »Emil Adamič«, s tem zborom je šel po domovini in tujini, kot pevec in organizator je dobil vrsto odlikovanj, med drugim tudi zlato Gallusovo značko. Med drugim je pel 20 let pri moškem zboru na Kokrici, 12 let pa pri Društvu kranjskih

NEKAJ O ČAJU

Čaj pijemo zato, da bi pozabili na hrušč in trušč sveta, pravi Tien-Yi-Heng. Li-Či-Lai, kitajski pesnik pa meni, da so obžalovanja vredne tri stvari: slaba vzgoja otrok, razvrednotenje lepih slik, če jih zbijajo nekulturni ljudje, in še: če pogoltnejo čaj, ne da bi ravnali, kakor je treba. V »Alpinismus« 1979/4 piše o tem Sepp Lasemann, češ da je priprava in pitje čaja prava umetnost. No, umetnost mešati s kuhanjem čaja, to je čudno in čudnaško pretiravanje ali pa nekakšen »pars pro toto«, to se pravi, da je čaj dopolnitev kakega pomembnejšega opravila, pomembnega globokega razgovora, razburljive polemike, lepe glasbe ali umirjene meditacije po napornem delu.

Najplemenitejše vrste čaja rastejo v Dardžilingu, na južni strani Himalaje: izredno dober čaj, svetle barve, s čudovito aromo. Največ ga je v indijski provinci v Assamu, na visoki planoti v porečju Brahmaputre. Eden največjih izvoznikov čaja je Ceylon (Šri Lanka), pomembni so še Indonezija, Južna Amerika, Vzhodna Afrika, Južna Rusija, Kitajska, Formosa in Japonska.

Angleški čaj je mešanica čaja iz Dardžilinga, Assama in Ceylona. »Ruski čaj« so karavane tovorile iz Pekinga. — Čaj se nenavadno hitro navzame tujega duha. Zato mora biti nepredušno zavit, posebno če je pakiran skupaj s sirom ali klobaso, kaj šele, če je v bližini vosek za smuči. In zdaj: Važno je, kako voda vre! Ni dovolj, da se voda segreje, voda mora lepo povreti, prijetno vrvrati, šele v tako se dene čaj! Boljša je »mehka« voda kot »trda«. V hribih je za čaj slabo, ker voda zavre prej (na 4000 m pri 88°). Tudi kapnica lahko škodi, če se odceja po trhli leseni strehi. Ni dobro, če se čaj dene v vrelo vodo v »kovinastem« jajčku. Vreti sme le tri do pet minut — in pri tem je največ napak. Čaj vsebuje tein, ki človeka osvežuje, in tanin, ki pomirja želodec in

upokojencev. Ne samo to: kot ljudskoprosvetni delavec se je uveljavil tudi kot igralec, režiser, dekorater in organizator najrazličnejših prireditev v Škofji Loki, v Žireh, v Predosljah in na Kokrici. Zares redek, nenavaden razpon sposobnosti, talentov in zgledne delavnosti!

Janka Sicherla najdemo kot sodelavca pri mladinskih listih, revijah in zbornikih (Naš rod, Razori, Vrtec, Ob 10-letnici Smučarskega kluba Ljubljana, Loški razgledi). V Planinskem Vestniku je l. 1925 objavil članek »Na Velem polju«, l. 1957 pa članek »Stare in nove smučine po Škofjeloškem hribovju«. Mnogo športnega pedagoškega dela je opravil tudi v radiu.

Janko Sicherl je živa kronika našega smučarstva, saj je začel smučati kot samouk l. 1926 na Koprivniku, smuške like pa je spoznal leto nato v Kranjski gori v vojaškem tečaju. Prvo smučanje je seveda samo videl na Veliki planini. Velja zapisati, da je prve smuči kupil od našega smučarskega veterana — tekmovalca dr. Kmeta. Na Koprivniku je takoj začel s smučarsko šolo. V Škofji Loki ga je (1928) navdušil dr. Jakob Prešern, vse življenje sodelavnik našega glasila, za arbirsko smuško tehniko. S to je začel učiti na osnovni in meščanski šoli in pri Sokolu, uvedel pa je tudi privatne smuške tečaje. Med njegovimi učenci so bili tudi mnogi učitelji in Janko je postal kar pravi potujoči smučarski učitelj v Selški in Poljanski dolini in po Gorenjskem.

V Mojstrani je bil med njegovimi učenci v šolskem tečaju Janez Poldaj, pozneje pravi pojem našega skakalstva. To pedagoško športno delo je jubilat razširil tudi na učiteljske in vodil te vrste tečajev na Veliki planini, na Polzevem, na Uskovnici, na Rakitni, na Pokljuki in na Golteh. L. 1937 je postal zvezni smučarski učitelj in vodil nato celo vrsto smučarskih tečajev za učitelje od Vršiča do Mrzlice nad Trbovljami. Med drugim je l. 1937 učil na državnem smučarskem tečaju na Crepoljskem nad Sarajevom. Veliko dela je opravil na nadaljevalnih tečajih za smučarske učitelje — samo teh tečajev je bilo 76. Za vse to delo mu je dal zbor slovenskih smučarskih učiteljev leta 1968 v Martuljku plaketo z jubilejnim znakom smučarskega učitelja. Če ga je kdo zaslužil, ga je Janko Sicherl. Bil je temu delu fanatično vdan. Vendar njegov fanatizem ni bil nikoli vsiljiv ali nadležen. Znal je pridobivati, navduševati in igrati učiti s preizkušeno metodo — od lažjega k težjemu — in z vsem, kar k tej metodi gre. Tudi mene je 12-letnega vzel v roke na prvo smučarijo in to kar Zarebrj na zahodnem koncu Trzina. Še danes ga vidim, kako mu je šlo, enemu od prvih slovenskih smučarskih pedagogov. In vselej je znal biti veder, nasmejan, nikoli ni bil téčen ali naveličan.

Smučal je do svojega 76. leta.

Preizkusil je tudi jadrano smučanje na Lipanci in Debeli peči.

Smučar, kakršen je bil, ima tudi svoj planinski življenjepis. V hribe ga je vodil oče, močno je vplival nanj tudi stari oče, znani planinski slikar Matija Koželj iz Kamnika, ki je Jankotu narisal panoramo Grintovcev. Njegova učiteljska pot po »nebesih pod Triglavom« mu je prinesla naproti Julijce, Škofjeloško pogorje, žirovske in idrijske hribe, Storžičevo »deželico« pa Karavanke. A Janko ne bi bil to, kar je, če ne bi bil svojih

prebavni trakt. Čaj pa vsebuje tudi eterična olja, ki še bolj oživljajo kot tein, vitamine, klorofil, fluor in mineralne snovi, vendar ne kalorij ne soli. Najprej se sprostí tein, čaj je torej tem močnejši, čim manj ga »potegnemo« — 3 do 5 minut je dovolj.

Če ga »potegnemo«, čaj rad zagreni, ker se sprostí čreslova kislina, ni pa zato nič močnejši. Da to preprečimo, čimprej odcedimo. Uporabljamo vedno isto posodo in pri pomivanju ne uporabljamo modernih čistil. Oblogo (»patina«), ki jo posoda sčasoma dobi, poznavalci čaja posebno cenijo in občudujejo. Ta obred še posebej cenijo Japonci. Po starodavnem izročilu je to »religija« pri »umetnosti življenja«.

Čaj se pije sladak, z mlekom ali limono — vsak po okusu. Sicer pa je na stotine receptov za čajni napitek, ki jih komaj poznamo ali sploh ne. Prav pa je, če planinec nekaj ve o tem dragocenem poživilu.

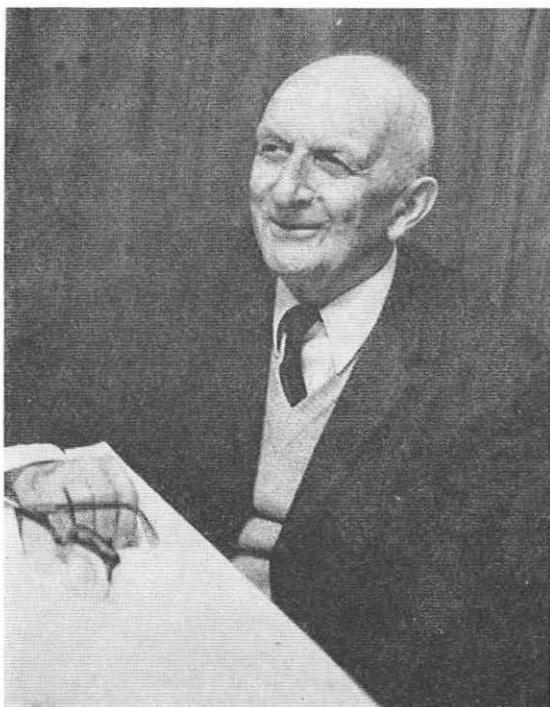
O tibetskem čaju, emulziji čaja in žarkega masla, smo že večkrat pisali. Tudi o tem, zakaj so ta čaj iznašli ljudje izpod strehe sveta.

T. O.

BOLGARI SO DOSEGLI ŠESTO PONOVITEV JAPONSKE SMERI V EIGERJU

Bilo je avgusta 1978, v steni so bili devet dni: Maria Hristova, 35, Ivan Valčev, Metodij Savov in Spas Malinov, vsi 31. Razmere v steni so bile zelo slabe, poleti 1978 za Bolgari ni bilo več vzponov v severni steni Eigerja. Valčev, Savov in Melinov so bili v steni že l. 1975 in to v klasični smeri — pet dni jih je slabo vreme držalo v njej. V japonsko smer so vstopili 18. avg. ob 13. z dvema nahrbtnikoma po 20 in dvema po 12 kg. 8 ur so zaradi dežja in snega rabili do Rdeče stene. Potem jim je ta stena vzela tri dni. Četrtri bivak so preživeli konec drugega snežišča, peti bivak so imela sredi »Rampe«, šesti

Janko Sicherl ob 60-letnici svoje mature
na ljubljanski realki

moči razdajal tudi v planinski organizaciji. V PD Škofja Loka je bil marljiv načelnik markacijskega odseka in je kot tak sodeloval pri grebenskem zemljevidu Škofjeloškega pogorja.

Ne glede na vse našeto pedagoško, kulturno-prosvetno, smučarsko, planinsko in športno dejavnost je Janko Sicherl posegel tudi na turistično področje. Pravzaprav pa skoraj ni moglo biti drugače, kajti s svojimi izkušnjami po Sloveniji in vsej Jugoslaviji, z nena-
vadno komunikativno, prijetno osebnostjo, z znanjem jezikov in živo povezanostjo z

v višini Pajka, sedmi pod vrhom, osmi pa je bil na začetku vršnega ledu. Sedmi dan je Ivanu Valčevu spodrsnilo v nadelani ledni stopnji, zdrsil je 20 m globoko, vendar so klini držali. 26. avg. je bolgarska četverica ob 14. prišla na vrh, nakar so takoj sestopili po zahodnem boku. Okoli 22. so dosegli postajo »Eigerjev ledenik« na železnici Jungfrau.

T. O.

PLEZALSKI FENOMENI

Plezalske izjemne osebnosti, ki jim zaradi stoletne izrazne navade radi pravimo »fenomeni« (izjemne, izredne osebnosti), so vedno bolj pogoste. Razumljivo: Alpinistične vrste se množe, skoraj že ni civiliziranega naroda ali države, ki si ne bi hotela mednarodne veljave pridobiti tudi v tej športni panogi posebne vrste. Eden takih fenomenov je gotovo tudi Reinhard, ki je bil v šestdesetih letih vrhunski plezalec in smo ga večkrat omenjali tudi v našem listu. »Alpin.« 1979/6 ga je po »Tiroler Tageszeitung« nekako takole opisal: »Letno se povzpne na ca. 150 vrhov, pri čemer jih vsaj 90 doseže po kaki plezalni smeri. Letno prepleza ca. 100 težkih smeri, med njimi jih več spleza kar solo, (npr. severni raz Monte-Agnèr v 2,30) in tudi prvenstvene so vmes. Smeri ocenjuje po svoje in marsikakšen ekstremist iz šestdesetih let bi Schiestlove ocene gledal »spod čela«. Znana »Pumpriss« v Wilder Kaiser je zanj VI —, medtem ko so jo nemški prvi plezalci ocenili s VII, češ da se za tako prosto plezanje mora uveljaviti stopnja VII. Reinhard je po poklicu učitelj in si skoraj težko mislimo, da bi se s temi stvarmi »igral«. Lansko poletje (1978) je s svojimi prijatelji preplezal vse najtežje smeri v južni steni Marmolade: Via Ideale, Smer orgeljskih piščali, v pozni